

СХВАЛЕНО

педагогічною радою закладу
протокол №
від 02.09.2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Старокодацької
гімназії

Лілія ДЕВ'ЯТКА
наказ від 02.09.2024 № 44/1

ПОЛОЖЕННЯ

про моніторинг якості освіти та освітньої діяльності у Старокодацькій гімназії Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає механізм підготовки та проведення моніторингу якості освіти та освітньої діяльності (далі – моніторинг) у Старокодацькій гімназії Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області.
2. Моніторинг проводиться відповідно до Законів України «Про освіту» «Про повну загальну середню освіту», Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2020 року №54, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/34437, наказу МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ЗЗСО» від 30.11.2020 №1480, інших актів законодавства, Статуту закладу освіти та даного Положення.
3. Провідним напрямком удосконалення системи освіти є формування системи управління якістю освіти засобами моніторингу, розвитку та контролю якості освіти із залученням усіх зацікавлених учасників освітнього процесу.
4. Дане Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію та удосконалення діяльності закладу.
5. Внутрішкільний моніторинг передбачає збирання (первинні дані), аналіз та оцінку якості освіти, зберігання (створення і ведення бази даних), прогнозування та розробку рекомендацій щодо корекційної роботи.
6. Моніторингові дослідження проводяться робочою групою або робочою й моніторинговою групами.
7. Положення схвалюється на засіданні педагогічної ради та затверджується наказом керівника закладу.
8. Дане Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.
9. Мета проведення моніторингу:
 - виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у закладі освіти,
 - встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям,
 - оцінювання причин відхилень від цілей.
10. У цьому положенні використовуються такі терміни:

Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

Моніторинг в освіті – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу і дає прогноз її розвитку.

Призначення моніторингу – забезпечити всіх учасників освітнього процесу зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

Якість освіти – характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

11. Моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:

систематичності та системності;

доцільності;

прозорості моніторингових процедур та відкритості;

безпеки персональних даних;

об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;

відповідального ставлення до своєї діяльності суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.

12. Об'єктами моніторингу можуть бути:

знеособлена інформація про учасників освітнього процесу;

освітні та управлінські процеси в закладі освіти;

різні види діяльності учасників освітнього процесу (навчальна, викладацька, організаційна, управлінська тощо);

умови здійснення освітньої та управлінської діяльності (матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, нормативно-правові, кадрові, фінансові, навчально-методичні тощо);

результати запровадження освітніх змін, інновацій;

стан організації освітнього процесу в закладі освіти;

результати навчання та розвитку здобувачів освіти, формування їх компетентностей;

інші об'єкти.

II. Суб'єкти, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу

1. Участь у підготовці та проведенні моніторингу беруть:

- суб'єкти, які проводять моніторинг (робоча група з організації і проведення моніторингу);
- суб'єкти, які здійснюють науково-методологічний супровід моніторингу;

- суб'єкти, які залучаються до опитування, спостереження або виконання письмових робіт (завдань) моніторингу на етапі проведення дослідження (далі – учасники дослідження).
2. Суб'єктами моніторингу виступають:
 - робоча і моніторингова групи,
 - адміністрація закладу,
 - органи учнівського самоврядування,
 - батьківська громада.
 3. Ініціаторами моніторингу є адміністрація закладу, органи самоуправління гімназії.
 4. Суб'єктами, які здійснюють науково-методологічний супровід моніторингу, виступають:
 - методичні об'єднання,
 - адміністрація закладу.
 5. Учасниками дослідження є:
 - здобувачі освіти закладу;
 - педагогічні працівники;
 - батьки, інші законні представники здобувачів освіти.

III. Форми та методи моніторингу

1. Основними формами моніторингу є:
 - самооцінювання власної діяльності педагогами, учнями, адміністрацією;
 - внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками спільнот, груп тощо;
 - зовнішнє оцінювання діяльності органами управління освітою.
2. Методи моніторингу:
 - метод спостереження;
 - метод анкетування;
 - метод ранжування;
 - метод бесіди;
 - метод соціометричного вибору.
3. Напрями моніторингу:

До основних напрямків моніторингу належать:

 - дотримання законодавства у сфері освіти;
 - оснащеність освітнього процесу;
 - рівень навчальних досягнень здобувачів освіти,
 - рівень формування компетентностей;
 - організація превентивної освіти дітей та молоді;
 - професіоналізм педагогічних працівників;
 - організація управлінської діяльності;
 - ефективність виховних систем;
 - виконання соціального замовлення.
4. Моніторинг якості системи освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, медичні, санітарно-гігієнічні, демографічні, статистичні та ін.

IV. Процедура підготовки та проведення моніторингу

1. Функціональні обов'язки учасників шкільного моніторингу:

1) Керівництво школи:

- розробляє і втілює внутрішньошкільну систему моніторингу якості освіти і виховання;
- устанавлює і затверджує порядок, періодичність проведення моніторингових досліджень;
- визначає шляхи подальшого розвитку закладу освіти.

2) Робоча група:

- планує, розробляє Програму (формулює проблеми, що досліджуватимуться; визначає мету та завдання моніторингу; розраховує і формує вибірки, визначає критерії і показники оцінювання результатів дослідження тощо);
- ініціює дослідження;
- координує, проводить моніторингові дослідження.

Разом з моніторинговою групою (при наявності):

- збирає інформацію;
- вивчає інформацію;
- аналізує результати моніторингу;
- узагальнює результати моніторингу;
- веде облік результатів моніторингу;
- оприлюднює на сайті;
- розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.

3) Класний керівник:

- проводить контроль за всеобучем кожного учня;
- своєчасно доводить підсумки до відома батьків;
- своєчасно подає інформацію для моніторингу.

4) Учитель:

- визначає й аналізує рівень навчальних досягнень учнів з предметів за результатами тестування, контрольних зрізів, підсумків за семестри, навчальний рік;
- визначає шляхи підвищення навчальних досягнень учнів;
- своєчасно подає інформацію для моніторингу.

2. Форми проведення моніторингу:

1) безпосереднє одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);

2) опосередковане одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);

3) одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).

Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно. Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.

3. Програма розробляється робочою групою. Програма оприлюднюється у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (за його наявності).

4. У Програмі визначаються мета і завдання, суб'єкти, об'єкт(и), форми та методи, індикатори, умови (у тому числі місце проведення), процедури проведення відповідного моніторингу, порядок визначення результатів моніторингу, строки та форми узагальнення результатів моніторингу, а також оприлюднення результатів моніторингу (інформування про них).

До Програми додається графік проведення моніторингу.

Програма розробляється на основі науково обґрунтованої методології з урахуванням вікових особливостей учасників моніторингу.

5. Моніторинг проводиться в терміни, визначені у Програмі.

При визначенні термінів проведення моніторингу суб'єкт моніторингу враховує можливі ризики, пов'язані з надмірним навантаженням на здобувачів освіти та педагогічних працівників внаслідок збігу кількох контрольно-вимірювальних заходів (зовнішнє незалежне оцінювання, державна підсумкова атестація тощо).

6. Моніторинг проводиться державною мовою, крім випадків, коли для досягнення цілей моніторингу доцільним є його проведення іноземною мовою, яка вивчається у закладі. Проведення моніторингу іншою мовою, крім державної, має бути обґрунтовано в Програмі.

V. Участь у моніторингу

1. Участь учасників освітнього процесу в внутрішньому моніторингу якості освіти є добровільною.

2. При проведенні моніторингу перелік учасників дослідження (із зазначенням категорій учасників освітнього процесу та їх чисельності) оприлюднюється не пізніше, ніж за десять днів до початку його проведення, у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (у разі потреби).

3. При проведенні моніторингу адміністрація закладу освіти створює належні умови для його проведення, зокрема надає необхідні приміщення, матеріально-технічні ресурси, забезпечує розумне пристосування для осіб з особливими освітніми потребами (у разі потреби), вносить необхідні зміни до графіку освітнього процесу.

4. Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на заступника директора з навчально-виховної роботи.

5. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється робочою групою з організації і проведення моніторингу.

6. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію закладу освіти.

7. Педагог має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу.

8. Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки апробовані технології (інструментарії).

9. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні протягом всієї своєї діяльності.

10. Голова методичного об'єднання несе відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу на рівні свого методичного об'єднання.

11. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за формою, затвердженою на засіданні методичного об'єднання. Узагальнення моніторингових досліджень на рівні школи проводить адміністрація закладу освіти.

12. Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводиться щороку на засіданнях методичних об'єднань, педагогічної ради.

13. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові – протягом навчання учнів, з якими проводився моніторинг.

14. Моніторингові дослідження можуть проводитися з учнями, педагогічними працівниками, за згодою з батьками та громадськістю.

15. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.

16. Проведення моніторингових досліджень здійснюється у 3 етапи:

I етап – підготовчий, передбачає постановку мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію.

II етап – практичний: збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань, відвідування уроків, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів.

III етап – аналітичний: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.

17. Учасники дослідження повинні:

- дотримуватися вимог проведення моніторингу, про які вони були поінформовані;
- виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
- виконувати завдання, оформляти виконану роботу згідно із правилами, визначеними в інструкції до неї;
- після завершення часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), повернути матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
- дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності; виконувати роботу (завдання) на робочому місці, визначеному суб'єктом моніторингу.

18. Учасникам дослідження, які залучені до проведення моніторингу, забороняється:

- приносити до місця проведення моніторингу небезпечні предмети і речовини, що становлять загрозу для життя і здоров'я людини;
- заважати іншим учасникам дослідження виконувати письмову роботу (завдання);
- спілкуватися в будь-якій формі з іншими учасниками моніторингу протягом часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), якщо інше не передбачено Програмою;

- псувати майно установи чи організації, в приміщенні яких проводиться моніторинг, чи майно осіб, які перебувають у цьому приміщенні;
- виносити за межі місця проведення моніторингу матеріали моніторингу (якщо процедурою моніторингу, визначеною в Програмі, передбачено збереження конфіденційності матеріалів моніторингу);

19. У разі порушення учасником вимог проведення зовнішнього моніторингу, внаслідок чого може бути поставлено під сумнів надійність результатів моніторингу, учасник не допускається до проведення моніторингу або видаляється з місця проведення моніторингу.

Якщо порушення виявлено під час або після проведення моніторингу, робота учасника виключається з розгляду суб'єктом моніторингу.

VI. Результати моніторингу

1. Підсумки моніторингу підводяться двічі на рік (за результатами I семестру, навчального року).
2. Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
3. Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях шкільних методичних об'єднань, нарадах при директору, педрадах.
4. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

VII. Контроль за проведенням моніторингу

1. Контроль за проведенням моніторингу здійснює адміністрація закладу.
2. Періодичність проведення моніторингових досліджень визначається адміністрацією закладу.
3. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.
4. Особи, які організовують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.
5. З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.
6. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції органів управління освітою.
7. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

VIII. Дане Положення може підлягати доповненню або змінам за рішенням педагогічної ради Старокодацької гімназії Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області.